

Septentrionem, fluereque in meridiem, quod iam commemoravimus. Sed fluxus Oceani quem nautico receptoque nomine, currentiam appellabimus, non solum duplex hic est, sed multiplex, et varius, et sæpe duobus his contrarius. Hanc rem demonstramus. Sicuti antea demonstravimus virum hunc acutum, confudisse affluxum et refluxum, cum aliis maris fluxibus. Sed non minus in hoc fallitur, quem perpetuum ait esse, et a Malabare ad Madagascarem XX diebus naves ferre; ab hac veto illuc, non minus mensibus tribus. Si quis enim Lusitanorum navigationes satis multas, quæ scriptæ sunt, inveniet non paucas, a Mozambico, ubi earum statio est, e regione Madagascaris in continente posita, et XXVIII et XXX et XXXV diebus in Malabarem pervenisse. Quod tempus multo minus est, tribus illis suis mensibus. Quæ res videtur potius esse, argumento, fluxum hunc de quo agimus, ab Occidente ad Orientem tendere. Quod et ratio suadet ante posita, mare in canales ingredi ab ea parte ubi latius est, nulli aut tabularum Geographicarum perito, dubium est, Oceanum ad eum canalem ab occasu multo latiore esse, et minus impeditum, quam ab ortu. Sed et nautica experimenta id comprobant non una. Scribit enim Io. Empolius in sua navigatione dum vellent a portu S. Blasii qui est ultra caput bonæ spei paulum, Melindem, quæ inde versus Indiam est, tendere nunquam potuere, quia currentes aquæ, eos usque ad oppidum Pate, quod ultra Melindem versus Indiam est, invitos abstulit. Et utitur, his verbis: *Et l'acque ci trasportarono tanto abbasso, che fummo a tenere Patti*. Vox illa Abbasso, decliviora significat loca. Aqua autem omnis ad declivia currit. Quod testimonio esse potest, eum Oceanum, versus Indiam suum tenere cursum, a promotorio eo quod vocant *Capo delle correnti*, quod in faucibus huius canalis est in continente. Eadem voce Abbasso utitur Petrus Martinezius, qui in iisdem canalibus, ad Giudei Syrtes naufragium fecit. Dum scribit.

Altrimenti calando vela in tal sito, era metterci a rischio, che le correnti ci tirassero al basso, come fero alla nave San Pietro, etc. Et repetit in Syrtibus iisdem currentes magno impetu decurrere. Et versus Sofalam ferre, quæ iis Syrtibus est Orientalior. Thomas quoque Lopezius, dum a capite bonæ spei navigarent, et a capite iam dicto, currentum, irent versus Indiam, ait eo quod magnæ currentes essent quamvis vento prospero, currerent, multas undas, a puppi nimirum in navim insilisse. His omnibus testimoniis non esse verum probamus, Oceanum ab Oriente in occasum tendere ubique. Sed Scaligero quid facias, qui audeat asserere, Madagascarem sub octavo esse parallelo, cum sub secundo iaceat et tertio, et Capricorni tropico? An vero a Moluccis, et reliquis Orientis Archipelagi insulis, currentes Oceani ad Occidentem tendant, neque negare, neque affirmare audemus, nemo enim id iter peregit. Sed si Victoria navis reditum consideremus, ad negationem magis animus inclinabit. Ea enim a Tidore solvens, non nisi XVI mense in Hispaniam appulit. Hoc autem iter ex testimonio Io. Gaietani, a Tidore ad caput Bonæ Spei continet leucas DL quæ sunt milliaria MDCL. Ab hoc vero ad insulam S. Helenæ ex relatione alterius sine nomine Piloti, sunt MCCCC milliaria. Aqua ad Æquinoctialem mill. sunt MDC. A quo ad Hispaniam ratione graduum non plura sunt 2520 mill. Quorum summa est 7114 milliariorum. Sed e XVI mensibus si auferas dies XLIX, quibus e regione capitis bona spei, huc, modo illuc, quod nautæ dicunt, volteggiant, et LXX dies alios quibus in ora Guineæ in malacia steterunt superest integer annus in itinere consumptus. Quos dies si in milliaria illa partiaris, 7114 cuilibet diei non amplius quam milliaria 19 tribueris. Quæ res ostendit brevissimum ratione celeritatis navigationum, illud iter esse. Si vero Oceanus, ad S. Helenam usque, in Occidentem suas currentes tenderet, quia currentes, secum navim ferant, longe minore tempore iter confecissent. Sed tardissime confecerunt. Igitur currentes Oceani illius, ab ortu non feruntur in occasum, ut et Scaliger, et Anania falso tradiderunt. Ille rationibus, quas falsas esse ostendimus. Hic vero argumento ducto, quod in freto Magellanico crediderit, semper ab Oriente in Occidentem fluxum ferti. Quam rem ex navi Aluari Meschitæ, a refluxu bis retro relata falsam esse ostendimus. Sed quamvis constet, tota Guinea costa, currentes magnas esse, quam vero partem versus, nemo tradat, duobus firmissimis experimentis docemur, non esse ab